

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«БРОВАРСЬКЕ ВИЩЕ УЧИЛИЩЕ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни
підготовки молодшого спеціаліста

напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання»

(Шифр за ОПП ГСЕ.01.01.06)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Комунальним вищим навчальним закладом Київської обласної ради «Броварське вище училище фізичної культури»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Рубайло Алла Володимирівна – викладач.

Схвалено методичною радою КВНЗ Київської обласної ради «БВУФК»

“ ____ ” _____ 20__ року, протокол № ____

Голова методичної ради _____ (Шита Т.А.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «**Основи правознавства**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання».

Предметом курсу є основні правові поняття і категорії, теоретичні напрацювання з питань державотворення та функціонування системи права, дії механізму правового регулювання за різними галузями права, а також основи правоохоронної діяльності міжнародного права, знайомство з нормативними документами з фізичного виховання та спорту.

Міждисциплінарні зв'язки:

Предмет має структурні зв'язки з такими дисциплінами як «Історія України» «Основи філософських знань», «Соціологія», «Олімпійський спорт».

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Держава і право.
2. Конституційне законодавство України.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Основи правознавства» є вивчення основних положень теорії держави і права, найважливіших інструментів конституційного, цивільного трудового та інших галузей права.*
- 1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни «Культурологія» є формування формування теоретичних знань та вироблення навичок, щодо практичного застосування норм права різних галузей права та вироблення у студентів навичок для захисту їх прав у разі порушення.*
- 1.3. *Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:*

знати:

- теоретичні та законодавчі положення у сфері правознавства;
- зміст основних нормативно правових актів різних галузей права.

вміти:

- вільно орієнтуватись в основних положеннях чинного законодавства України.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години/ 1,5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ I. Держава і право

Тема 1. Роль держави і права в суспільстві. Основні теорії походження держави і права.

Виникнення держави і права. Різноманітні теорії держави і права. Структура правових відносин в первісному суспільстві. Причини виникнення права. Теорії виникнення держави і права. Риси, що відрізняють державну організацію від організації первісного суспільства.

Тема 2. Держава.

Поняття держави, її форми. Поняття функції держави. Ознаки держави, форми правління державного устрою, державно – правового режиму. Внутрішні і зовнішні функції держави в сучасних умовах.

Тема 3. Право.

Право – та його ознаки. Найдавніші правові документи. Основні джерела права: правові звичаї, судові прецеденти, закони, нормативно-правові акти, нормативні угоди. Функції права. Право і мораль: порівняльна характеристика.

Тема 4. Система законодавства і система права.

Поняття законодавства. Нормативні та індивідуальні правові акти. Конституція, закони та підзаконні акти. Система законодавства. Поняття системи права. Поділ права на галузі, підгалузі та правові інститути. Загальна характеристика основних галузей права України.

Тема 5. Правова держава і громадянське суспільство.

Поняття і головні ознаки правової держави. Основні напрями формування правової держави в Україні. Громадянське суспільство

Розділ II. Конституційне законодавство України

Тема 6. Конституція України – основний закон держави.

Поняття Конституції і конституційний розвиток України. Джерела конституційного права в Україні. Конституційна форма правління, державного устрою і політичного режиму України. Державна символіка України. Конституція України 28 червня 1996р. – Основний закон держави, що визначає найважливіші засади організації суспільства. Основи зовнішньополітичної діяльності та принципи участі України в міжнародних об'єднаннях (співдружностях). Закон України "Про внесення змін до Конституції України".

Тема 7. Громадянство України. Конституційні права та обов'язки.

Єдність і відмінність понять "людина", "особистість", "громадянин". Набуття громадянства України. Припинення громадянства України. Статус закордонних

українців. Рівноправність громадян. Невідчужувані права людини. Єдність прав і обов'язків. Основні конституційні обов'язки громадян.

Тема 8. Верховна Рада України. Уряд і центральні органи виконавчої влади України.

Верховна Рада України. Правовий статус і компетенція Верховної Ради України. Законодавчий процес. Структура, органи та апарат Верховної Ради України. Статус народного депутата України. Кабінет Міністрів України. Повноваження Кабінету Міністрів України. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Тема 9. Президент України.

Правовий статус Президента України. Повноваження Президента України

Тема 10. Судова влада в Україні.

Поняття судової влади, завдання та засади здійснення правосуддя. Система судів загальної юрисдикції. Загальні суди. Господарські суди. Третейські суди. Конституційний Суд України. Статус суддів України. Державна виконавча служба. Державна судова адміністрація України.

Тема 11. Нормативні документи в галузі фізичного виховання та спорту.

Юридична база для розвитку галузі фізичної культури: Укази Президента, закони, постанови, цільові комплексні програми розвитку фізичної культури і спорту. Основні завдання державного керівництва ФК і спорту в Україні.

3. Рекомендована література

1. Акт про проголошення незалежності України. 24.08.1991р. /Відомості ВР Української РСР.1991 - №38. Ст..502.
2. Алексеев С.С. Проблемы теории права. Курс лекцій в 2-х т. – Свердловск: Свердловский юридический институт 1972, -т1.
3. Декларація про державний суверенітет України. 10.07.1990р.- К.:Україна, 1991. -8с.
4. Історія держави і права України: навч. посібник . – К.,1987. – с.107.
5. Заїка Ю.О. Українське цивільне право: навч. посібник . – К., Істина. 2005.
6. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні: навч. посібник . – К., хрінком Інтер, 2003.
7. Конституція України, з- К.: Просвіта, 1996, - 80с.
8. Кравченко В.В. Конституційне право України: навч. посібник. Частина I . – К., 1998.
9. Михайленко О. Основи держави і права. – К.: «Феміна», 1995. -160с.
- 10.Правознавство. Підручник. За загальною редакцією В.В.Копейчикова, А.М.Колодія .- К.: Юрінком Інтер, 2005. – 752с.

- 11.Правознавство. Навч. посібник /С.В.Дрожжина, О.О.Одінцова, В.О.Кондратьєва та ін.; - К.: Знання, 2010. - 350с.
- 12.Про правонаступництво України. 12.09.1991р. / Відомості ВРУ .- 1991 - №46. Ст. 617.
- 13.Про всеукраїнський та місцевий референдуми.03.07.1991р. / Відомості ВРУ .- 1991 - № 33. - ст. 443; 1992р.. - №35 – ст. 515.
- 14.Про державну виконавчу службу. 24.03.1998р. / Відомості ВРУ .- 1998 - № 36 -37. ст. 243.
- 15.Про статус депутатів місцевих рад. 11.07.2002р. № 93 - IV/ Юридичний вісник України № 34. – 2002 – 24-30серпня.
- 16.Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом, туризмом в Україні. М.О.Олійник, А.П.Скрипник. К.– 2000.
- 17.Сейранов С.Г. Контрактирование в спорте. Учебно-методическое пособие, М.-1993.
- 18.Физическая культура и спорт. Сборник нормативных актов. – М., Сов. спорт, 1990.
- 19.Закон України «Про освіту».

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: семінарські заняття, тестові завдання, реферати, контрольні роботи.